

3. TIBBİ JEOLOJİ ÇALIŞTAYI DÜZENLENDİ

SAĞLIKLI KENTLER İÇİN TIBBİ JEOLOJİ" başlıklı 3. Tıbbi Jeoloji Çalıştayı 21-23 kasım 2025 tarihleri arasında yapıldı.

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası ve Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Jeoloji Mühendisliği Bölümü, Tıbbi Jeoloji alanındaki çalışmaları ve iş birliğini teşvik etmek amacıyla; Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı, Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü, İLBANK Planlama ve Koordinasyon Dairesi Başkanlığı ve Türk Toraks Derneği'nin paydaşlığı ile düzenlenen "SAĞLIKLI KENTLER İÇİN TIBBİ JEOLOJİ" başlıklı 3. Tıbbi Jeoloji Çalıştayı 21-23 kasım 2025 tarihleri arasında yapıldı. Çalıştayı açılış töreni; Eskişehir Büyükşehir Belediye Başkanı Ayşe Ünlüce, TMMOB JMO Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin ALAN, AFAD Deprem Dairesi Başkanı Prof. Dr. Aykut Akgün, MTA Çevre Araştırmaları Dairesi Başkanı Ayten Cesur ve Eskişehir Osmangazi Üniversitesi

Rektörü Prof. Dr. Kamil Çolak'ın katılımlarıyla gerçekleştirildi.

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Kültür ve Kongre Merkezi'nde düzenlenen Çalıştay açılış konuşmaları ile başladı. Çalıştayı açılış konuşması Çalıştay Düzenleme Kurulu Başkanı Prof. Dr. Gürhan Yalçın tarafından yapıldı. Türkiye'nin 2025 yılında tıbbi jeoloji alanında dünya sahnesinde çok önemli adımlar attığına dikkat çekerek sözlerine başlayan Yalçın, TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası Tıbbi jeoloji Çalışma grubunun tıbbi jeoloji tanımını hatırlattı.

Yalçın "Komisyonumuz Tıbbi Jeoloji tanımını güncellemiş "Tıbbi jeoloji (Medical Geology), jeolojik faktörlerin, doğal ortamı oluşturan toprak, su ve havadaki elementlerin, minerallerin, bunlara ait yaşam çevresinde oluşan de-

ğişikliklerin, antropojenik tehlikelerin insan/hayvan/bitki sağlığı ile etkileşimlerini; olumlu veya olumsuz etkilerini, korunmayı ya da yararlanmayı, doğal kaynakların modern tıp ve teşhis yöntemlerinde nasıl kullanılabileceğini çok disiplinli olarak araştıran ve çözüm önerileri geliştiren bilim alanıdır” dedi. Jeoloji, tıp, mühendislik, çevre, fen ve şehir planlama gibi hayati disiplinleri bir araya getiren büyük bir bilimsel ortak akla tanıklık ettiklerini belirten Yalçın, kentleşme hızının artmasıyla birlikte, yerleşim yerlerinin kurulduğu jeolojik ortamın sunduğu riskler ve potansiyeller hayati önem kazandığına dikkat çekti. Tıbbi Jeoloji, bu noktada, jeolojik süreçlerin (kayaçlar, toprak, su, gazlar) insan sağlığı üzerindeki yadsınamaz etkilerini inceleyen kritik bir disiplin olarak öne çıktığını kaydeden Yalçın “Bugün burada, ül-

kemizin ve dünyanın karşı karşıya olduğu; ağır metal toksisitesinden mezotelyomaya, radon gazı risklerinden asbest minerallerine kadar uzanan geniş bir yelpazedeki jeojenik tehlikeleri enine boyuna tartışmak üzere bir aradayız. Programımız, Eskişehir Tıbbi Jeoloji Risk haritalarından, Konya Sızma’daki terk edilmiş maden ocaklarının çevresel etkilerinden, Antakya şehir merkezindeki kentsel kirliliğe kadar pek çok somut vaka çalışmasına yer vermektedir” dedi. Yalçın konuşmasını “Çalıştayımızın bilimsel verimlilik, kurumsal iş birliği ve ülkemiz adına sağlıklı gelecek hedefine ulaşma yolunda önemli bir adım olmasını diliyor, hepinizi saygılarımla selamlıyorum” sözleri ile noktaladı.

Yalçın’ın ardından TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin Alan konuşmasını yaptı. Konuşmasına Odamız

Genel Merkez ve Eskişehir Şubemizin öncülüğünde MTA Genel Müdürlüğü, AFAD Başkanlığı, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Jeoloji Mühendisliği Bölüm Başkanlığı, İLBANK Planlama ve Koordinasyon Dairesi Başkanlığı ile Türk Toraks Derneği'nin ortak organizasyonunda gerçekleştirilmekte olan ve birçok kurum ve kuruluş tarafından desteklenen, "Sağlıklı Kentler İçin Tıbbi Jeoloji" ana temalı "3. Tıbbi Çalıştay" dolayısı ile aranızda bulunmaktan büyük bir onur duyduğumu belirtmek isterim" sözleri ile başlayan Alan, Tıbbi Jeoloji'nin önemine dikkat çeken açıklamalar yaptı. Alan Çalıştaydaki sunumların ve tartışmaların ülkemizdeki tıbbi jeoloji sorunlarının kavranması ve bu sorunlara çözümler üretilmesi sürecinde hem mesleki hem de meslekler arasında ortak çalışma kültürü ve toplumsal duyarlılık-

larımızın yükseltilmesine önemli katkılar sunacağı temennisi ile sözlerini noktaladı.

Alan'ın ardından AFAD Deprem Dairesi Başkanı Prof. Dr. Aykut Akgün bir konuşma yaptı. Akgün çalıştayda önemli çıktıların olacağına olan inancını dile getirerek sözlerine başladı. Akgün Jeolojinin hayatımızın birçok noktasında dokunduğunu söylemem gerekir, bindiğimiz arabanın yakıtından sofraya koyduğumuz porselene, içtiğimiz sudan bastığımız asfalta kadar yaşamımızın tüm alanlarında jeolojik süreçlerin izlerini görebiliriz. Bu noktada ülkemizin jeolojik yapısı dikkate alındığında olumsuz sonuçların da göz ardı edilmemesi gerektiğini düşünüyorum. Dolayısıyla jeolojik süreçlerin insan yaşamı üzerindeki etkileri ve olumsuzluklarının farkına varılması ve bu olumsuzluklara karşı önlem alınması için bu

çalıştaylar çok önemlidir” dedi.

Akgün’ün ardından Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü Çevre Araştırmaları Dairesi Başkanı Ayten Cesur söz aldı. Cesur jeolojik ortamlar ile çevresi arasındaki ilişkiyi inceleyen tıbbi jeolojisinin önemine dikkat çekerek “Jeolojik unsurların toplum sağlığı üzerine etkileri hayatımızın her alanında sürmektedir. Tıbbi jeoloji sadece yer bilimlerinin değil halk sağlığı ile ilgili tüm kuruluşlarının ilgilenmesi gereken bir konudur. MTA da bu konuda çeşitli çalışmalar yapmaktadır” dedi. Cesur “Sağlıklı Kentler İçin Tıbbi Jeoloji” temasıyla düzenlenen bu çalıştayın tıbbi jeoloji alanında büyük katkılar sağlayacağını olan inancını dile getirerek çalıştaya başarılar diledi.

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Kamil Çolak da kısa bir konuşma yaparak çalıştayın üniversitelerinde düzenlenmesinde duyduğu memnuniyeti dile getirdi.

Çolak’ın ardından Eskişehir Büyükşehir Belediye başkanı Ayşe Ünlüce bir konuşma yaptı. Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı olarak yaptıkları çalışmalarda akademik odalarla iş birliği yaptıklarını, protokoller imzaladıklarını belirten Ünlüce, tıbbi jeoloji konusundaki çalışmaların ülkemizde geç ele alındığını söyledi. Pek çok ülkede 1950’lerden itibaren risk haritaları oluşturulduğunu ve kentlerin bunla-

ra göre şekillendiğini ifade eden Ünlüce bu nedenle 3. sü düzenlenen Tıbbi Jeoloji çalıştayının kentimize ve ülkemize önemli katkılar sağlayacağını kaydetti.

Çalıştaya 5 ülkeden 31 farklı üniversite ve 14 farklı kuruluşa ait toplam 45 temsilci kayıt yaptırdı. Çalıştayda 4 çağrılı konuşma yapılırken 49 sözlü bildiri, 3 adet poster sunumu gerçekleştirildi. Çalıştayda ayrıca panel ve belgesel gösteriminin yanı sıra ve Eskişehir Şehir gezisi de düzenlendi. Bu kapsamda, kentin önde gelen yöneticileri, TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası temsilcileri, bilim insanları ve farklı kurumlardan temsilcilerin yoğun katılımıyla güçlü bir tartışma ve iş birliği zemini oluştu. Üç gün süren programda bilimsel sunumlar ve tartışmaların yanı sıra, bilim insanları, yerel yöneticiler ve halktan katılımcıların bir araya geldiği bir panel ve son gün düzenlenen kültürel gezi ile yaklaşık 100 katılımcı ile verimli bir ortam sağlandı. Çalıştay, tartışmalar ve sunumlar ışığında, sağlıklı bir çevrede yaşama hakkını güvence altına almayı amaçlayan somut öneriler ve çıktılar ile tamamlandı. Çalıştayın 2.gününde akşam yemeğine geçilmeden önce kısa bir süre ESOGÜ Jeoloji Mühendisliği Bölümü ziyaret edildi ve ESOGÜ Jeoloji Mühendisliği Bölüm Başkanı Prof. Dr. Volkan Karabacak tarafından M. Rıfat Bozkurt Mineral Galerisi tanıtıldı.